



Szakmai összefoglaló a szekciókban elhangzottakról

Készítette: Szaszák Csaba, NPK Szakképzési Munkacsoport vezető

A szekciókban előforduló témák:

- Ágazati-Szakmai képzés
- Minőségbiztosítás/oktatói értékelés/
- A szakmások helyzete/továbbképzések
- Duális partnerekkel való együttműködés
- PTT és KKK beválása
- Felnőttek szakmai képzése

Az összegzésben azok a felvetések jelennek meg, amelyek a legtöbb ágazatban megjelentek.

Ágazati-Szakmai képzés

- A legtöbb ágazatban könnyen teljesíthető az ágazati alapképzés illetve a vizsga, ahol hasonló szakmák vannak egy ágazatban.
- Az ágazati alapképzés időt vesz el a szakmai képzéstől, hiszen pl. a korábban 3 éves szakmai képzés, most 2 évre a szakirányú képzésre zsugorodott a szakképző iskolában. Az ágazati alapképzés a szakmai képzés rovására megy, úgy kerül ki az ágazati vizsga után a tanuló a duális partnerhez, hogy nem vett részt szakmai oktatásban. Az a visszajelzés érkezik a partnerektől, hogy a tanulók semmit nem tudnak. A tanulók kudarcélményként élik meg a munkába állást.
- Nehéz azokat a tanulókat motiválni azokban az ágazatokban ahol sok eltérő szakmát vontak egy ágazatban mivel eltérő szakmai alapokat kell tanulniuk.
- Az érettségi utáni kétéves képzésben és a felnőttoktatásban megkérdőjelezhető a az ágazati alapoktatás/vizsga létjogosultsága. (ott már tudatos a szakmaválasztás).
- Minden területen problémát jelent, hogy nincsenek mintafeladatok az új típusú, a szakmajegyzék szerinti képzésben vizsgázók szakmai vizsgáinak interaktív részéhez. Segítené a felkészülést, ha lenne mintafeladatlap.
- Problémaként jelent meg, hogy vannak szakmák, ahol nagyon magas a tantárgyak száma, több heti 0,5 órás tantárgy is van, ami nehezíti a munkát. Sok esetben nagyon

hosszúak a tantárgyak nevei is, ami nehezíti az adminisztrációt. Nehézséget okoz, hogy az új típusú bizonyítványokban egyáltalán nincsenek tantárgynevek benyomtatva. Ez azért is érthetetlen, hiszen a technikumban biztosan vannak a kötelező érettségi tantárgyak (magyar, matematika, történelem, idegen nyelv), van testnevelés is.

Minőségbiztosítás/oktatói értékelés

- Egybehangzó vélemény volt, hogy úgy kell kialakítani a helyi MIR-t, hogy a kiadott kézikönyv elemeit minél nagyobb mértékben adaptálni kell.
- Nagyon várják az intézmények az oktatói értékelés kézikönyvét.
- Jó, hogy a vezetők kezében van az oktatói értékelés.
- Az önértékelésnek valós állapotot kell tükröznie.
- Mindenképpen béremeléssel kell összekapcsolódnia az értékelésnek.
- Az értékelési szempontok közt jó lenne, egy "hozzáadott érték" indikátor, amit a bemeneti-, köztes-, és kimeneti mérések alapján lehetne értékelni a jövőben.
- Az oktatók önértékelése is hasznos elem lenne, hogy lássuk, mennyire van tisztában a kolléga a fejlesztendő területekkel, és tudja-e melyek az erősségei.

A szakmás oktatók helyzete/továbbképzések

- Oktató hiány minden területen jellemző, sok a nyugdíjhoz közeledő oktató, kevés a fiatal.
- Elvesztette a bérelőnyt a szakképzés a közoktatással szemben is.
- A versenyszférával szemben már régen elvesztette bérelőnyt az oktatói bér.
- Kötelező óra számok (22) az rendben vannak.
- A KKV duális partnerek nem foglalkoztatják őket óraadóként, nem kell a tudásuk, az iskolában pedig kevés órájuk lehet, ha sok a duális partner.
- A szakképzésben van lehetőség a külön munkákért fizetni.
- Az IKK-s továbbképzések jók, de a közismereti oktatóknak nincs elég.
- Érdeemes lenne megfontolni a közismereti tárgyaknál az OH-s képzések felvételét az IKK kínálatába.

Duális partnerekkel való együttműködés

- Vannak bizonyos ágazatok, ahol szinte lehetetlen a duális partnerek bevonása (pénzügy, informatika, vegyipar, turizmus, kreatív). Ennek oka, hogy nincs hagyománya vagy nincs meg a bizalom a tanulók felé, nem éri meg, nincs megfelelő tudásuk ...).
- Vannak ágazatok, ahol könnyebb a duális partnerek megtalálása (gépészet, kereskedelem, vendéglátás, sport).
- Vannak mintaszerű duális partneri kapcsolatok (autóipar, elektrotechnika)
- Erősen függ a duális partnerek száma a régió fejlettségétől.
- Sok duális partner munkaerőt keres, nem a tanítás az elsődleges, nincsenek felkészülve arra, hogy 15 éves - még gyerekeket - oktassanak.
- A duális partnerek nem foglalkoznak az oktatás adminisztrációs részével.
- A duális partnerekkel való együttműködés sok plusz terhet ró az iskolákra.(órarendek, tanári terhek, belső gyakorlatok, adminisztráció, oktatásszervezés)
- A technikumban nehéz a tanulóknak 13. évfolyam előtt duális partnert találni.

PTT és KKK bevéálása

- Az eszközlístát célszerű lenne felülvizsgálni. Indokolatlanul hosszú, sok esetben nagyon drága, és van olyan szektor, mire a beszerzés lebonyolításra kerül, már elavult lesz az eszköz.
- A KKK kötelező érvényű, de a PTT a módosítást követően csak ajánlás. Ez lehetővé teszi, hogy a tapasztalatok alapján az iskolák módosítsák a szakmai programjukban az óraterveket, a tananyagtartalmakat átcsoportosítsák.
- A kollégák még tanulják a projektoktatást, a portfólió készítéséhez szükséges segítségnyújtást, de jó úton haladunk.

Felnőttek szakmai képzése

- A szakképző intézményekből jelen lévők valamennyien jelezték, hogy van náluk felnőttek szakmai oktatása. Jól működik, van rá igény, munkavállaló-, és munkáltató oldalról egyaránt.
- Fontos bérkiegészítés az oktatóknak.
- Nehézkes duális partnert találni, ha nem saját dolgozóként történik a foglalkoztatás.
- Teljesen felesleges az ágazati alapképzés, és az alapvizsga "intézménye".

Javaslatok

- 5 év után érdemes lenne megnézni, hogy ilyen formában szükséges-e az ágazati alapképzés és vizsga.
- Az ágazati alapoktatást csak az általános iskolából jövő tanulók esetén lenne szükséges fenntartani
- A 0,5 év legyen az ágazati alapképzés úgy technikumban, mint szakmán, a fennmaradó 1,5 évet, illetve 0,5 évet "szakmai alapképzésre" lehetne fordítani. Így a tanulók szakmai előképzettséggel, és némi szakmai gyakorlattal rendelkeznének, mire kikerülnek a duális képzésbe. A képző elégedettebb lenne, a tanulót nem érné kudarcélmény.
- Javasolt az oktatói értékelést érzékelhető méretű béremeléssel összekapcsolni.
- Valósuljon meg a duális partnerek esetén is az oktatás minőségének az ellenőrzése.
- Ne legyen mindenképp fölötte elvárás a duális partnerekhez való kihelyezés, vannak olyan ágazatok/szakmák ahol ez nem javít a színvonalon, illetve nincs hagyománya, nem megvalósítható. Ebben az esetben tanműhelyi gyakorlatok támogatása javasolt.
- A szakmás oktatók helyzetének javítása, hiszen jelenleg bizonytalan a helyzetük, sok vagy éppen kevés az órájuk és a bérük messze elmarad a piacitól.